

רמב"ן פרשת ויקרא – הקדמה לספר

הספר הזה הוא תורת כהנים והלויים יבאר בו עניני הקרבנות כולן ומשמרת המשכן כי כאשר היה ספר אחד בענין הגלות והגאולה ממנו והשלימו בענין אהל מועד וכבוד השם אשר מלא את המשכן צוהו בקרבנות ובשמירת המשכן שיהו הקרבנות כפרה להן ולא יגרמו העונות לסלק השכיני וצוה בכהנים הנגשים אל ה' שיתקדשו שהזהיר על טומאת מקדש וקדשיו וגם שלא יהרסו לעלות אל ה' כמו שאמר דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרוכת אל פני הכפרת אשר על הארון ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת כאזהרת פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב ואחר כך יגביל המשכן כהגבלת הר סיני בעת היות שם כבוד אלהי ישראל. והנה רוב הספר הזה בקרבנות בתורת הקרבן והמקריבים ובמקום שיתקרב בו ויבואו בו קצת מצות נגרות עם אלה כי מתחלה צוה בקרבנות הנדבה ואסר החלב והדם בעבורם ואחרי כן בקרבנות החטא ונגרר אחר זה להזכיר המאכלים האסורים בעבור שהם מטמאים והאוכל הנוגע בהם בכל קדש לא יגע ואל המקדש לא יבא ואם נכנס שם בטומאה יהיה חייב קרבן עולה ויורד שהזכירו כבר והוצרך להזכיר תורת המצורע ומשפטי היולדת והזב והזבה לחייב אותם בקרבן ולזהיר עוד מטמאתם כאשר אמר בסופם והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימותו בטמאתם בטמאתם את משכני אשר בתוכם ונגרר אחר זה שיזהיר על העריות כי משכבם מטמא ועונם יקרא טומאה גורמת לסלוק השכינה ולעלותם ועוד כי השוגג בהן מחויב החטאת שהזכיר כבר בואם נפש אחת תחטא בשגגה ואחרי כן הזכיר מצות השבת ומועדי ה' בעבור הקרבן כמו שאמר אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש להקריב אשה לה' עולה ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו ורוב פרשיות הספר הזה ידבר בהן עם הכהנים דבר אל אהרן ואל בניו צו את אהרן ואת בניו ובפרשת קדושים תהיו קצת מצות לבני ישראל רובן נגרות עם עניני הקרבנו' בדומים להם ובמקומם אפרש בעזרתו של הקדוש ברוך הוא :

א, א

אמר הכתוב בכאן ויקרא אל משה וידבר ה' אליו - ולא כן בשאר המקומות, בעבור שלא היה משה יכול לבא אל אהל מועד, להיותו נגש אל המקום אשר שם האלהים רק בקריאה שיקרא אותו, שכבר נאמר למשה (שמות כה כב) [ונועדתי לך שם] ודברתי אתך מעל הכפרות (אשר אועד לך שמה), וכיון שידע שהשם יושב הכרובים שם נתיירא לבא באהל כלל עד שיקרא אליו כאשר עשה בהר סיני שאמר (שם כד טז) ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן. או שלא היה משה יודע שהכבוד באהל ושיהיה לו הדבור משם, כי לא כסהו הענן עד יום השמיני כדעת רבותינו. ואחרי הקריאה בא משה באהל לפני ולפנים כמו שדרשו (תורת כהנים אחרי פרשה א ו) אהרן בבל יבא ואין משה בבל יבא. ואין זה דרך פשט בכתוב הזה, וכבר פירשתיו למעלה (שמות מ לד) :

ורבותינו אמרו (תורת כהנים פרשה א ז) כי לכל הדברות ולכל האמירות ולכל הצוויים קדמה קריאה, כלומר שיאמר אליו משה משה ויאמר הנני, וזה דרך חבה וזרוז למשה. והנה על דעתם, הזכיר זה בכאן בעבור שהוא תחלת הדבור אשר היה אליו מאהל מועד ללמד על כלם, כי כן יהיה משפטו כל הימים בכל התורה. "ומאהל מועד", לדעתם הוא מוקדם, ויקרא אליו מאהל מועד וידבר ה' אליו באהל, כי משה שם היה. ושיעור הכתוב כפי פשוטו ומשמעו ויקרא ה' אל משה

וידבר אליו מאהל מועד. ועל דרך האמת הוא כמו ואל משה אמר עלה אל ה' (שמות כד א), וסודו
ידוע ממעמד הר סיני ובעשרת הדברות, וכבר רמזתי לו (שם):